

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

โดยธรรมชาติมนุษย์มักจะอยู่ร่วมกันเป็นกลุ่มก้อน หมู่เหล่า เป็นสังคม และเป็นรัฐ และมีการเปลี่ยนแปลงในรูปแบบต่างๆ มาโดยตลอด โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับการจัดระเบียบ และความสัมพันธ์ในการอยู่ร่วมกันของสมาชิกในชุมชนและระหว่างชุมชน และเนื่องมาจากมนุษย์มีธรรมชาติแตกต่างกันทั้งทางสติปัญญาและทางร่างกาย นักปราชญ์บางท่านมีความเชื่อว่ามนุษย์โดยธรรมชาติมีความเห็นแก่ตัว ซึ่งความเห็นแก่ตัวของมนุษย์นำไปสู่การแก่งแย่งและทำลายล้างซึ่งกันและกัน ผู้ที่เข้มแข็งกว่าจะเป็นผู้ชนะ และครอบครองทุกอย่าง ส่วนผู้แพ้จะสูญเสียทุกอย่างแม้กระทั่งอิสรภาพอาจกล่าวได้ว่า การที่มนุษย์มาอยู่ร่วมกันก็มุ่งผลประโยชน์ส่วนตัว เป็นสำคัญ หากว่ามีสิ่งหนึ่งสิ่งใดมาขัดขวางแล้ว บางครั้งก็จะต่อสู้ป้องกันเพื่อรักษาผลประโยชน์ บางครั้งก็รุนแรงถึงขั้นมีการประหัตประหารประทุษร้ายต่อร่างกายหรือได้รับการเสียหายทางทรัพย์สินซึ่งกันและกันขึ้น แต่ก็มีนักปราชญ์บางท่านมีความเห็นว่ามนุษย์โดยธรรมชาติเป็นคนมีเหตุมีผล บรรารณาการมีชีวิตที่ดีจะมีมนุษย์เพียงส่วนน้อยที่เป็นคนไม่ดี แต่เนื่องจากสังคมมนุษย์โดยธรรมชาติไม่มีกฎหมาย ไม่มีผู้บริหาร ไม่มีตุลาการ ดังนั้นคนไม่ดีแม้จะมีจำนวนน้อยก็อาจก่อให้เกิดสถานะซึ่งไม่พึงปรารถนาขึ้นได้! เขาต้องการได้ทุก ๆ อย่าง เพราะแต่ละคนมีความต้องการหลายอย่าง เมื่อเป็นเช่นนี้คนจึงต้องไปอาศัยคนอื่นให้ช่วยหาสิ่งที่เขาต้องการ คนจึงได้มาอยู่ร่วมกันช่วยรัฐจึงจำเป็นต้องมีกฎหมายบังคับ คือมีกฎหมายเพื่อจัดระเบียบของสังคม แต่โดยธรรมชาติของมนุษย์จะอยู่ร่วมกันโดยพันธะของ

1 สมบัติ ชำรงธัญวงศ์. การเมือง : แนวความคิดและการพัฒนา.

กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์เอสแอนด์จิกกราฟฟิค, 2537, หน้า 1.

ประชาคมอย่างแน่นแฟ้นมากกว่าจะอยู่ด้วยอำนาจของการของกฎหมาย² นอกจากนี้ นักปรัชญาการเมืองสมัยใหม่ประกอบด้วยโทมัส ฮอบส์ (Thomas Hobbes) จอห์น ล็อก (John Locke) และ ฌอง ฌาค รูสโซ (Jean Jacques Rousseau) ได้ชี้ให้เห็นว่าการที่มนุษย์จะสร้างความปลอดภัยให้กับตนเอง มนุษย์จะต้องยอมสละสิทธิเสรีภาพโดยธรรมชาติบางประการและทำสัญญาร่วมกัน คือสัญญาประชาคม (social contract) ซึ่งเป็นการมอบอำนาจสูงสุดให้บุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่เรียกว่าองค์อธิปัตย์แต่เพียงผู้เดียว เพื่อให้้องค์อธิปัตย์สามารถใช้อำนาจเพื่อรักษาความปลอดภัยให้กับประชาชน กล่าวคือองค์อธิปัตย์จะทำหน้าที่ทั้งการบัญญัติกฎหมาย การพิพากษาตัดสิน และการบังคับใช้ กล่าวโดยสรุปได้ว่ามนุษย์ประสงค์ที่จะดำรงชีวิตร่วมกันอย่างสันติสุข ซึ่งการจะอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างสงบเรียบร้อยจำเป็นจะต้องมีการสร้างกฎเกณฑ์กติกา ระเบียบข้อบังคับและกลไกควบคุมพฤติกรรมของคนในสังคมไม่ให้เป็นยุ่งเหยิง นอกเหนือจากกฎระเบียบที่ได้ร่วมกันสร้างขึ้น และวางเอาไว้สำหรับการควบคุมสังคมมนุษย์ได้มีการพัฒนาเปลี่ยนแปลงไปตามสภาพความเป็นอยู่ของมนุษย์ในแต่ละสังคม จนกระทั่งปัจจุบันสังคมได้ยอมรับว่ากฎหมายนับเป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพที่สุดในการควบคุมพฤติกรรมของมนุษย์ โดยคนในสังคมได้มอบอำนาจการสอดส่องดูแลบังคับใช้กฎหมายให้เป็นผลแก่รัฐหรือผู้ปกครอง โดยทางรัฐจะมอบหมายให้มีหน่วยงาน หรือเจ้าหน้าที่เป็นผู้ดูแลการปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎระเบียบนั้น ๆ ด้วยความสุจริตและเที่ยงธรรม³ อย่างเป็นระบบและมีรูปแบบชัดเจน ซึ่งจะดำเนินการจัดการควบคุมดูแลการประพฤติปฏิบัติของคนในสังคมตามที่ระบุไว้ในกฎหมาย รวมทั้งกำหนดแนวที่คนในสังคมจะพึงปฏิบัติ หรืองดประพฤติต่อกัน⁴ ถ้าผู้ใดฝ่าฝืนกฎหมายจะต้องได้รับโทษเมื่อสังคมเจริญขึ้นมีขนาดใหญ่ขึ้น ความสับสนและความบกพร่องของระเบียบสังคมบางอย่าง ทำให้

² เรื่องเดียวกัน, หน้า 72.

³ จรัสศรี จรรย์กุล. "มาตรการทางกฎหมายเพื่อป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมบัตรเครดิตร". วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533, หน้า 1.

⁴ จตุพร บานชื่น. กิจการตำรวจไทย. กรุงเทพมหานคร: คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 2533ม หน้า 3.

บางอย่างทำให้มนุษย์มีความต้องการมากขึ้นและมีพฤติกรรมที่ไม่เป็นไปตามระเบียบของสังคม⁵ โดยเฉพาะในสังคมปัจจุบัน การขัดแย้งฝ่าฝืนระเบียบของสังคม มิได้หมายความว่าแต่เพียงการประพฤติผิดศีลธรรมหรือขนบธรรมเนียมประเพณีเท่านั้น แต่ยังมีควมหมายรวมถึง การกระทำอันเป็นการขัดแย้งหรือฝ่าฝืนต่อกฎหมายซึ่งเรียกว่า อาชญากรรม⁶ อาชญากรรมนั้นหมายถึง การละเมิดบทบัญญัติของกฎหมายอาญา โดยมีบทกำหนดโทษทางอาญาในระดับที่แตกต่างกันไปตามความรุนแรงของภัยอันตรายต่อสังคมโดยรวม⁷

อาชญากรรมนับว่าเป็นปัญหาที่ร้ายแรง และเป็นอันตรายต่อสังคมที่สำคัญอย่างยิ่งประการหนึ่ง เป็นมาตรการวัดความสงบสุขในสังคมหรือวัดความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน โดยสถานการณ์ทางด้านอาชญากรรมในระยะเวลานี้ จะเป็นปรากฏการณ์ที่แสดงให้เห็นว่าสังคมมีความสงบสุข ตลอดจนประชาชนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินมากน้อยเพียงใด เพราะในสังคมที่มีอัตราของการเกิดอาชญากรรมสูง ย่อมเป็นเครื่องแสดงให้เห็นว่าสังคมนั้นขาดความสงบเรียบร้อย นอกจากนี้ปัญหาอาชญากรรมยังเป็นอุปสรรคที่ส่งผลกระทบต่อความก้าวหน้าและการพัฒนาของสังคมนั้น ๆ อีกด้วย⁸ กล่าวคือ การพัฒนาของสังคมหนึ่งสังคมใดที่จะเกิดขึ้นได้อย่างแท้จริงนั้น นอกจากจะขึ้นอยู่กับปัจจัย กลยุทธ์ เงื่อนไข และสภาวะแวดล้อมต่าง ๆ หลายประการแล้ว ความสงบเรียบร้อยภายในสังคมก็

⁵ชาย เสวีกุล, พ.ต.อ. อาชญาวิทยาและทัณฑวิทยา.

กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2517, หน้า 1.

⁶เรื่องเดียวกัน, หน้า 13.

⁷บุระชัย เปี่ยมสมบูรณ์. อาชญากรรมพื้นฐานกับกระบวนการยุติธรรม ปัญหาอุปสรรคและแนวทางควบคุม. กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วนจำกัดการพิมพ์พระนคร, 2531, หน้า 5.

⁸กรมตำรวจ. แผนกรมตำรวจประจำปี 2534. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภา, 2534, หน้า 12.

ถือได้ว่าเป็นรากฐานอย่างหนึ่งที่จะทำให้การพัฒนาของสังคมนั้น ๆ เป็นไปได้โดยรวดเร็วและต่อเนื่อง นำมาซึ่งความสงบสุขของประชาชนในที่สุด⁹

ในปัจจุบันรูปแบบและวิธีการประกอบอาชญากรรมของคนร้าย ได้พัฒนารุดหน้าไปอย่างมาก กล่าวคือ มีการนำเอาเทคโนโลยีสมัยใหม่ และอาวุธสงคราม มาใช้ในการประกอบอาชญากรรม และการกระทำของคนร้ายมีลักษณะออกจากรุนแรง และไม่ยำเกรงต่อกฎหมายบ้านเมือง อีกทั้งสื่อมวลชนส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในการเสนอข่าวอาชญากรรมมากกว่าข่าวอื่น ๆ จึงทำให้อาชญากรรมมีลักษณะครึกโครมสะเทือนขวัญ และพยายามชี้ให้เห็นถึงความล้มเหลวหรือความไร้ประสิทธิภาพของกลไกของรัฐในด้านการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมและการอำนวยความสะดวก ซึ่งส่งผลกระทบต่อประชาชนเกิดความรู้สึกหวาดกลัวภัยอาชญากรรมเพิ่มมากขึ้น¹⁰ อย่างไรก็ตามแม้ว่าอาชญากรรมจะเป็นปรากฏการณ์อย่างหนึ่งของสังคม (crime as a social phenomena)¹¹ คืออาชญากรรมต้องมีปรากฏอยู่ในทุกสังคมอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้โดยไม่มีสังคมใดที่ไม่มีอาชญากรรม แต่อาชญากรรมนั้นสามารถที่จะควบคุม ให้อัตนัยหรือเบาลงได้ ดังนั้นถ้าปล่อยให้อาชญากรรมเกิดขึ้น โดยไม่มีการหาวิธีการควบคุมอาชญากรรมก็จะทวีความรุนแรงและสร้างความเสียหายเพิ่มมากยิ่งขึ้นจะทำให้เป็นปัญหาเรื้อรังหาทางแก้ไขได้ยาก

เนื่องจากสภาพสังคมไทยในปัจจุบัน มีการพัฒนาเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นอย่างมากมาจากระบบเกษตรกรรมมาเป็นระบบอุตสาหกรรมอย่างรวดเร็ว การรับเอาเทคโนโลยีและวัฒนธรรมแบบใหม่ ตลอดจนการสื่อสารที่รวดเร็ว เป็นเหตุให้เกิดการแข่งขันอย่างรุนแรงในสังคม ทำให้เกิดปัญหาสังคมต่าง ๆ อันนำไปสู่ปัญหาอาชญากรรม ประกอบกับสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ที่เป็นอยู่ของสังคมไทยปัจจุบัน

⁹สุรจิตร พัฒนสาร. "ปัญหาการบังคับใช้กฎหมายอั้งยี่: ช่องโหว่ในประเทศไทย." วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530, หน้า 1.

¹⁰กรมตำรวจ. แผนกรมตำรวจแม่บท ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2535 - 2539 กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ตำรวจ, 2536, หน้า 18.

¹¹Edwin H. Sutherland and Donald R. Cressy. Criminology. New York: The Murray Printing Company, 1987, p.1.

มีส่วนเอื้ออำนวยต่อการเกิดอาชญากรรมค่อนข้างสูง กล่าวคือ จำนวนประชากรของประเทศที่เพิ่มขึ้นมากขึ้นในทุกปี เกิดปัญหาการว่างงาน การขยายตัวของชุมชนเมืองออกไปสู่ชนบทมากขึ้น ชาวชนบทปรับตัวไม่ทันกับความเจริญของสังคมและเทคโนโลยีทำให้คนชนบทที่ยากจนอยู่ได้ยากลำบาก ค่าครองชีพสูงแต่รายได้ประชากรดิค่อนข้างต่ำ ทำให้ประชาชนส่วนใหญ่อยากจนเดือดร้อน นอกจากนี้เกิดการแพร่หลายของแหล่งอบายมุข บ่อนการพนัน ซ่องโสเภณี สถานบริการอาบอบนวด บาร์ไนท์คลับ ดิสโก้เธค ซึ่งเป็นสิ่งยั่วยุให้เกิดอาชญากรรม เกิดพฤติกรรมเบี่ยงเบนของวัยรุ่น เพราะมีวัฒนธรรมและค่านิยมที่ไม่ดีงามบางประการแพร่หลายเข้าไปมีอิทธิพลต่อวัยรุ่น ชักนำให้วัยรุ่นประกอบอาชญากรรมได้โดยง่าย และสภาวะทางการเมืองในประเทศที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา สภาพดินฟ้าอากาศตามธรรมชาติ ซึ่งไม่เอื้ออำนวยต่อการเกษตร ตลอดจนจนถึงสถานการณ์การสู้รบภายในประเทศ เพื่อนบ้านใกล้เคียงตามแนวชายแดนซึ่งเป็นเขตติดต่อกับประเทศไทย เหล่านี้ล้วนมีส่วนเอื้ออำนวยต่อการเกิดอาชญากรรมของประเทศทั้งสิ้น¹² ประกอบกับสภาวะเศรษฐกิจของประเทศอยู่ในภาวะวิกฤต และค่าเงินบาทลอยตัว และสังคมปัจจุบันมีช่องโอกาสบางประการที่เป็นสาเหตุให้อาชญากรรมขึ้นได้เมื่อมีโอกาสนี้จะเป็นสิ่งจูงใจให้ประกอบอาชญากรรม เช่น การที่เจ้าหน้าที่ป้องกันอาชญากรรมมีจำนวนไม่เพียงพอที่จะตรวจควบคุมรักษาพื้นที่และป้องกันอาชญากรรมได้ ทัวถึง การที่เจ้าของทรัพย์สินหรือบุคคล ขาดความระมัดระวังความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของตน¹³ และบทบัญญัติของกฎหมายที่มีอยู่มีปัญหาในทางปฏิบัติเกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมายเป็นอย่างมาก และปัจจุบันอาชญากรรมของไทยหลายกลุ่มได้พัฒนาตัวเองเป็นกลุ่ม หรือเป็นแก๊งค์อาชีพ กลายเป็นปัญหาอาชญากรรมอย่างมีระบบ มีหัวหน้า ลูกน้อง และระบบการทำงานที่ทันสมัย เป็นอาชญากรรมในลักษณะของผู้มีอิทธิพล มีลูกน้องบริวาร เครือข่ายแผ่ขยายอิทธิพลในลักษณะต่าง ๆ

¹² กรมตำรวจ. แผนกรมตำรวจประจำปี 2536. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ตำรวจ, 2536, หน้า 14.

¹³ คงเดช ชูศรี, พ.ต.อ.. "สัมฤทธิ์ภาพการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมในลักษณะของผู้มีอิทธิพล". เอกสารวิจัยหลักสูตรการบริหารงานตำรวจชั้นสูง สถาบันพัฒนาข้าราชการตำรวจ กองบัญชาการศึกษา กรมตำรวจ, 2535, หน้า 2-3.

ซึ่งพฤติกรรมและบทบาทของผู้มีอิทธิพลนี้ เป็นอาชญากรรมกลุ่มหนึ่งที่ป้องกันปราบปรามยากกว่าอาชญากรรมธรรมดาทั่วไป ประกอบกับปัจจุบันภาวะเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การปกครอง ตลอดจนสังคมจิตวิทยาของประเทศไทยได้มีการพัฒนาและเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว ผันแปรไปตามสภาพแวดล้อมและสังคมโลก ปัจจัยสำคัญในการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาอย่างรวดเร็วคงได้แก่ ระบบการสื่อสารที่ทำให้ข้อมูลข่าวสารไร้พรมแดน ข่าวสารไม่อาจถูกปิดกั้น เป็นยุคโลกาภิวัตน์ (globalization) ซึ่งจะมีผลสนับสนุนการเกิดอาชญากรรมให้แผ่ขยายกว้างและรวดเร็วมากยิ่งขึ้น

สำหรับในสังคมไทยนั้นกระบวนการยุติธรรมได้มีบทบาทเป็นอย่างมาก โดยมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหลายหน่วยงานซึ่งจะมีงานและการปฏิบัติหน้าที่ในการให้ความยุติธรรมที่แตกต่างกันออกไป อาทิเช่น ตำรวจ อัยการ ศาล และราชทัณฑ์ ซึ่งจะเห็นได้ว่าตำรวจเป็นหน่วยงานเบื้องต้นในกระบวนการยุติธรรมที่มีความใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด และเป็นกลไกของสังคมที่มีความสำคัญที่สุดหน่วยงานหนึ่งทั้งนี้เนื่องมาจากบทบาทความรับผิดชอบของตำรวจในการป้องกันปราบปรามและรักษาความสงบเรียบร้อยนั้น ได้มีส่วนเกื้อหนุนเสริมสร้างพื้นฐานความถูกต้องในการประพฤติปฏิบัติของคนในสังคมที่อยู่ร่วมกัน ตำรวจนั้นมีอิทธิพลต่อประชาชนและสังคมอย่างมาก เพราะตำรวจมีอำนาจถืออาวุธได้ในยามสงบ และมีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับสิทธิและเสรีภาพของประชาชน ดังนั้นการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจจึงได้รับความสนใจและจ้องมองจากสังคม นอกจากนี้ตำรวจยังมีหน้าที่บริการประชาชนในเรื่องอื่น ๆ อีกมากมาย งานบริการประชาชนของตำรวจนั้นไม่เหมือนกับงานบริการประชาชนของข้าราชการหรือธุรกิจอื่น ๆ เพราะภารกิจของตำรวจคือการรักษาความสงบเรียบร้อยซึ่งเป็นภารกิจที่มีขอบเขตกว้างขวางมาก จะต้องรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ตลอด 24 ชั่วโมง และตลอดวิถีชีวิตของประชาชนในแต่ละวัน ซึ่งหมายความว่างานตำรวจต้องรับผิดชอบต่อประชาชนตั้งแต่ตื่นจนกระทั่งนอนหลับ การบริการประชาชนจึงเข้าลักษณะ Non-Stop หรือ Open 24 hours ซึ่งเป็นงานบริการทั้งบนสถานีตำรวจและบริการนอกสถานีตำรวจ สรุปได้ว่างานบริการของตำรวจไม่จำกัดเวลา ไม่จำกัดสถานที่ ไม่จำกัดเพศ ไม่จำกัดวัย ไม่จำกัดความรู้ ไม่จำกัดสถานภาพทางสังคมของบุคคล จึงเห็นได้ว่างานบริการของตำรวจไร้พรมแดน ไร้เงื่อนไขเวลาและสำคัญที่สุดบริการในสภาพความขัดแย้งต่าง ๆ นานา

อาจกล่าวได้ว่าในบรรดาหน่วยงานหรือสถาบันที่ตั้งขึ้นมาเพื่อสาธารณะประโยชน์นั้นไม่มีหน่วยงานหรือสถาบันใดที่จะมีความสำคัญต่อชุมชนยิ่งไปกว่าตำรวจ ทั้งนี้ เพราะตำรวจมีหน้าที่ในการรักษาความสงบเรียบร้อยของบ้านเมือง และความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนตลอดจนมีอำนาจหน้าที่ในการรักษากฎหมายและบังคับใช้กฎหมาย ฉะนั้นอำนาจหน้าที่ของตำรวจจึงมีผลกระทบโดยตรงต่อความสงบเรียบร้อยและการดำรงชีวิตของประชาชนในสังคม ประกอบกับความสลับซับซ้อนของงานตำรวจและการแผ่ขยายเข้าไปเกี่ยวข้องกับกิจกรรมหลักของรัฐในด้านต่าง ๆ แทบทุกด้าน นับตั้งแต่การทหาร การเงินการธนาคาร การจัดเก็บภาษี การศุลกากร การทะเบียน การรถไฟ การท่าเรือ การทางหลวง การป่าไม้ การสื่อสาร การศึกษา การพัฒนาชุมชน การสังคมสงเคราะห์ และแม้กระทั่งการแพทย์ ฯลฯ ซึ่งจากภารกิจดังกล่าวทำให้กรมตำรวจมีโครงสร้างขนาดใหญ่ มีภาระความรับผิดชอบกว้างขวาง ได้ส่งผลทำให้กรมตำรวจได้รับการวิพากษ์วิจารณ์ต่าง ๆ ในด้านลบมาเป็นเวลาช้านาน ทั้งในด้านปัญหาเกี่ยวกับโครงสร้างการบริหารงาน ปัญหาเกี่ยวกับบุคลากร ความไม่มีประสิทธิภาพในการดำเนินงาน รวมถึงถึงความไม่สามารถในการสนองต่อความต้องการของประชาชน ในปัจจุบันภาพลักษณ์ของกรมตำรวจหรือทัศนคติที่ประชาชนมีต่อตำรวจซึ่งขัดและยืนยันได้ว่าประชาชนขาดศรัทธา ขาดความเชื่อมั่น และเกลียดตำรวจ สาเหตุน่าจะมาจากการดำเนินการของกรมตำรวจเป็นการดำเนินการในรูปของ "ระบบตำรวจแห่งชาติ" (national police system) ซึ่งเป็นการดำเนินการในรูปของการรวมศูนย์อำนาจเข้าสู่ศูนย์กลาง (decentralization) คือให้มีตำรวจรัฐบาลกลาง แต่เพียงอย่างเดียว โดยมีอำนาจครอบคลุมไปทั่วประเทศ ทั้งการบังคับบัญชา การกำหนดนโยบายและการบริหารล้วนขึ้นอยู่กับกรมตำรวจทั้งสิ้น มิใช่ขึ้นอยู่กับหน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนั้นการดำเนินการของเจ้าหน้าที่ตำรวจไม่ว่าจะเป็นไปในด้านการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม การรักษาความสงบเรียบร้อยและการบริการประชาชนหรือในด้านอื่น ๆ ในทุกท้องที่อาจจะไม่สอดคล้องกับปัญหาและความต้องการของประชาชนในแต่ละท้องถิ่นเสมอไป ประกอบกับโครงสร้างของกรมตำรวจมีสายการบังคับบัญชาค่อนข้างยาว เกิดความซ้ำซ้อนในหน่วยปฏิบัติงาน และหน่วยควบคุมดูแลซึ่งส่งผลให้การสั่งการและการสนับสนุนต่าง ๆ ล่าช้าเป็นการสิ้นเปลืองทั้งกำลังพลและงบประมาณโดยไม่เกิดประโยชน์เท่าที่ควร นอกจากนี้การกำหนดหน้าที่ของกรมตำรวจยังไม่ชัดเจนและมีลักษณะกว้างเกินไป ทำให้เจ้าหน้าที่ตำรวจต้องถูกใช้ไปปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ที่มีใช้หน้าที่หลักในการป้องกันและปราบปราม

อาชญากรรมและการบริหารงานมีเป้าหมายคลุมเครือ สับสน บางครั้งก็วัดการทำงาน-งานของตำรวจในเรื่องการรักษากฎหมายและบางครั้งก็วัดการทำงานของตำรวจเกี่ยวกับการบริการประชาชน ซึ่งการรวมศูนย์อำนาจเข้าสู่ส่วนกลางของกรมตำรวจ ทำให้หน่วยงานปฏิบัติการณ์ในระดับพื้นที่ขาดความคล่องตัวในการตัดสินใจและดำเนินงานด้านต่าง ๆ อันมีผลกระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจในปัจจุบันในด้านการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม ตลอดจนการบริการและตอบสนองความต้องการของประชาชนในระบอบประชาธิปไตยไม่บรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ประกอบกับสายการบังคับบัญชาและการควบคุมดูแลค่อนข้างยาวและกว้างทำให้ผู้บังคับบัญชาไม่สามารถควบคุมดูแลความประพฤติของเจ้าหน้าที่ตำรวจได้ทั่วถึงจึงทำให้เกิดปัญหาการทุจริตฉ้อราษฎร์บังหลวง เรียกและรับผลประโยชน์จากธุรกิจนอกกฎหมาย อาทิเช่น การค้ายาเสพติด การค้าอาวุธสงครามการค้าของเถื่อน การค้าหญิงบริการทางเพศ บ่อนการพนัน ฯลฯ นอกจากนี้ยังมีพฤติการณ์ข่มขู่ประชาชนพุดจาไม่สุภาพ ข่มขู่ต่อหา ทำเกินกว่าเหตุ และตีมีสุราอาละวาด ซึ่งพฤติการณ์ต่างๆ เหล่านี้ทำให้ตำรวจได้รับการตำหนิติเตียนจากประชาชนอยู่เสมอ เป็นเหตุให้ประชาชนทั่วไปมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจ

ปัญหาสำคัญอีกประการหนึ่งก็คือ ตำรวจเป็นกลไกอย่างหนึ่งในระบบควบคุมสังคม เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยและความผาสุกของสังคม จึงมีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกับการเมือง การปกครอง สังคมและเศรษฐกิจของประเทศอย่างใกล้ชิด ในลักษณะที่ว่าฝ่ายบริหารหรือรัฐบาล (ฝ่ายการเมือง) ซึ่งจะเป็นผู้วางนโยบายให้ตำรวจปฏิบัติ และกำหนดมาตรการควบคุมติดตามผลการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจให้บรรลุตามเป้าหมายแห่งนโยบายที่ได้กำหนดไว้ ในขณะที่เดียวกันตำรวจก็เป็นข้าราชการประจำซึ่งจะต้องปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับและนโยบายของรัฐบาล ตามความรับผิดชอบที่ได้รับมอบหมายจากฝ่ายการเมืองลดหลั่นกันตามระดับของตำแหน่งที่ดำรงอยู่ และยังมีหน้าที่ขจัดปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ และอำนวยความสะดวกให้แก่ฝ่ายบ้านเมืองตามความจำเป็นของสถานการณ์ที่เกิดขึ้น นอกจากนี้ตำรวจในฐานะที่เป็นสมาชิกบุคคลหนึ่งในสังคมก็ย่อมได้รับสิทธิทางการเมืองตามกฎหมายรัฐธรรมนูญ เช่น สิทธิในการออกเสียงเลือกตั้ง เป็นต้น อันเป็นผลให้ฝ่ายการเมืองกับตำรวจมีความสัมพันธ์กันอย่างไม้อาจจะแยกออกจากกันได้โดยสิ้นเชิง ไม่ว่าจะทางตรงหรือทางอ้อม อาจกล่าวได้ว่านอกจากตำรวจจะมีหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชนแล้ว ยังมีหน้าที่สนองนโยบายของรัฐบาลหรือฝ่ายการเมือง โดยการรักษาอำนาจทางการเมืองให้มั่นคงอีกด้วย ด้วยเหตุนี้จึงทำ

ให้นักการเมืองทั้งหลายมาปกป้องที่จะมีอิทธิพลเหนือกรมตำรวจ โดยเข้ามาบีบบบาท หรืออิทธิพลต่อตัวอธิบดีกรมตำรวจ เพื่อที่จะได้มีอำนาจและอิทธิพลเหนือเจ้าหน้าที่ตำรวจโดยทั่วไป อันจะทำให้ให้นักการเมืองมีอำนาจเหนือประชาชนโดยปริยาย เพื่อผลทางการเมืองอีกชั้นหนึ่ง ดังนั้นผู้มีอิทธิพลทางการเมืองจึงพยายามเข้าแทรกแซงกิจการตำรวจและครอบงำกรมตำรวจตลอดมา ทั้งในเรื่องการปรับโครงสร้างและการบริหารงานตำรวจ ดังจะเห็นได้จากการแต่งตั้งโยกย้ายเจ้าหน้าที่ตำรวจหรือการพิจารณาความดีความชอบเจ้าหน้าที่ตำรวจทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค กล่าวคือ เจ้าหน้าที่ตำรวจที่คอยรับใช้นักการเมืองก็จะได้รับการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนเป็นกรณีพิเศษหลายชั้น หรือได้รับการแต่งตั้งเลื่อนตำแหน่งสูงขึ้น หรือได้รับมอบหมายงานที่ดีหรือมีผลประโยชน์ หรือได้รับความช่วยเหลือเกี่ยวกับการพิจารณาด้านโทษทางวินัย แต่ในทางตรงกันข้ามเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ไม่สนับสนุน หรือขัดผลประโยชน์กับนักการเมืองก็ถูกโยกย้ายไปอยู่ท้องถิ่นห่างไกลความเจริญ ทูกันดารหรือมีผู้ก่อการร้ายมาก เป็นต้น จึงทำให้บรรดาตำรวจทั้งหลายโดยเฉพาะข้าราชการตำรวจชั้นผู้ใหญ่แสวงหาแหล่งอำนาจทางการเมืองเพื่อผลักดัน และรักษาความมั่นคงของตำแหน่งหน้าที่การงานของตนไว้โดยไม่คำนึงถึงอุดมการณ์และภารกิจความรับผิดชอบที่มีต่อประชาชนและสังคม ดังนั้น กรมตำรวจจึงถูกอิทธิพลทางการเมืองครอบงำเป็นอย่างมาก จนแทบจะกล่าวได้ว่ารูปแบบความสัมพันธ์ของฝ่ายการเมืองกับตำรวจเป็นแบบตำรวจการเมืองอุปถัมภ์โดยผู้มีอิทธิพล หรือเจ้าพ่อจะเข้าเล่นการเมืองหรือสนับสนุนพรรคพวกให้เล่นการเมืองทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับชาติ และพยายามดำเนินการทุกรูปแบบทั้งที่ชอบและไม่ชอบตามกฎหมาย เพื่อให้ตนเองหรือพรรคพวกชนะการเลือกตั้ง เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกกรุงเทพมหานครหรือสมาชิกสภาเขต หรือสมาชิกสภาเทศบาลและเป็นรัฐมนตรี หรือเทศมนตรี ซึ่งจะพยายามขยายอิทธิพลลงไปควบคุมข้าราชการประจำทั้งในท้องถิ่นส่วนภูมิภาค และส่วนกลาง โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ตำรวจ ทั้งนี้เพราะตำรวจมีอำนาจหน้าที่ในการบังคับใช้กฎหมายและปราบปรามอาชญากรรมรวมทั้งอำนาจในการสืบสวน และสอบสวนคดีอาญาทุกประเภท โดยปราศจากการควบคุมโดยองค์กรอื่นในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา ประกอบกับการบริหารงานของกรมตำรวจใช้รูปแบบรวมศูนย์อำนาจหรือรวมอำนาจไว้ในส่วนกลาง จึงเป็นเหตุให้บรรดากลุ่มอิทธิพลต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นทางการเมือง เศรษฐกิจ หรือสังคม หรือผู้ประกอบกิจการหรือกลุ่มอาชญากร พยายามแสวงหาผลประโยชน์จากอำนาจหน้าที่ต่าง ๆ ของตำรวจที่มีอยู่ตามกฎหมายในลักษณะที่ต่าง

ฝ่ายต่างก็อาศัยพึ่งพาซึ่งกันและกัน จึงทำให้เกิดการคอร์รัปชั่นทั้งในและนอกองค์กร ตำรวจมีการรับและแสวงหาผลประโยชน์อันมิชอบ ซึ่งเป็นภาพพจน์ที่ไม่ดีต่อวิชาชีพ ตำรวจและกรมตำรวจ นอกจากนี้ยังก่อให้เกิดความไม่เสมอภาคและความไม่เป็นธรรมในการบังคับใช้กฎหมายต่อประชาชนในสังคมนั้น ๆ ด้วย ทั้งยังไม่สามารถให้ความคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน และผลประโยชน์ของประชาชนโดยส่วนรวมภายใต้หลักความยุติธรรมโดยเสมอภาคกันตามกฎหมาย อีกทั้งไม่สามารถปราบปรามขจัดผู้มีอิทธิพลและพรรคพวกให้หมดสิ้นไปจากสังคมได้ ซึ่งตำรวจในยุคปัจจุบันนี้ได้พยายามที่จะแก้ไขปัญหาดังกล่าว เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจเกิดประสิทธิภาพ บรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ เพื่อสร้างความสงบเรียบร้อยในสังคม เกิดความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินให้กับประชาชน รวมทั้งสนองต่อความต้องการของประชาชนในแต่ละท้องถิ่นได้อย่างแท้จริง โดยได้พยายามปรับปรุงโครงสร้างและการบริการงานของกรมตำรวจให้เป็นรูปแบบกระจายอำนาจไปสู่ระดับล่าง หรือหน่วยปฏิบัติระดับสถานี หรือระดับท้องถิ่น ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของการปฏิบัติภารกิจหลักในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม และการบริการประชาชนให้สามารถสนองต่อความต้องการของประชาชนในแต่ละท้องถิ่นได้อย่างรวดเร็ว และเหมาะสม อย่างไรก็ตามแม้จะมีความพยายามปรับปรุงโครงสร้าง และการบริหารงานของกรมตำรวจมาหลายครั้งหลายหน เพื่อแก้ปัญหาดังกล่าว เพื่อให้การปฏิบัติงานของตำรวจเกิดประสิทธิภาพ แต่ก็ไม่สามารถปรับโครงสร้างให้เกิดการกระจายอำนาจไปสู่ระดับล่างหรือระดับท้องถิ่นได้จนถึงปัจจุบันนี้ ทั้งนี้เนื่องจากมีปัจจัยทางการเมืองเข้ามาเกี่ยวข้องแทรกแซง

นิยามปัญหา

การรวมศูนย์อำนาจเข้าสู่ส่วนกลางของกรมตำรวจ ทำให้หน่วยงานปฏิบัติการในระดับท้องถิ่นขาดความคล่องตัวในการตัดสินใจและการดำเนินการด้านต่าง ๆ อันมีผลกระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจในปัจจุบันในด้านการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม ตลอดจนการบริการและตอบสนองความต้องการของประชาชนในระบอบประชาธิปไตยไม่บรรลุตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ปัญหาสำคัญคือยังไม่มี การกระจายอำนาจไปสู่หน่วยปฏิบัติระดับท้องถิ่นหรือท้องถิ่นอย่างแท้จริง ซึ่งถ้าหากมีการกระจายอำนาจแล้ว เจ้าหน้าที่ตำรวจจะสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้สอดคล้องกับปัญหาและความต้องการของประชาชนในแต่ละท้องถิ่นได้

เป็นอย่างดี และเป็นการเสริมสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจกับประชาชน รวมทั้งประชาชนในแต่ละท้องถิ่นจะคอยควบคุมดูแลและตรวจสอบไม่ให้ตำรวจท้องถิ่นของตนประพฤติและปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ อันจะเป็นการแก้ไขภาพลักษณ์ที่ไม่ดีของเจ้าหน้าที่ตำรวจในปัจจุบัน แต่การกระจายอำนาจของกรมตำรวจจะห่างไกลจากความเป็นจริง ทั้งนี้เนื่องจากประชาธิปไตยระดับท้องถิ่นของประเทศยังมีน้อย ซึ่งไม่เหมือนกับบางประเทศที่ประชาธิปไตยได้หยั่งรากลึกลงไปมั่นคงแล้วก็สามารถทำได้ นอกจากนี้ความปรารถนาอย่างแรงกล้าของผู้มีอำนาจในบ้านเมืองหรือการเมืองที่จะให้มีการกระจายอำนาจก็ยังมี แต่ในอนาคตถ้าหากระบบประชาธิปไตยของไทยมั่นคง ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจในสิทธิเสรีภาพตลอดจนประสบการณ์ทางการเมืองพอสมควร การปรับปรุงโครงสร้างของกรมตำรวจเพื่อการกระจายอำนาจไปสู่ท้องถิ่นหรือจากระบบตำรวจแห่งชาติเป็นระบบตำรวจท้องถิ่นก็อาจเป็นไปได้ ทั้งนี้เพราะการปกครองท้องถิ่นเป็นหัวใจสำคัญของการปกครองในระบอบประชาธิปไตย เป็นการปกครองโดยประชาชนของประชาชน และเพื่อประชาชนโดยแท้จริง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจในปัจจุบันว่ามีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้มากน้อยเพียงใด
2. เพื่อศึกษาถึงผลกระทบของระบบรวมศูนย์อำนาจของกรมตำรวจในปัจจุบันว่ามีข้อดีและข้อเสียต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจ
3. เพื่อศึกษาถึงโครงสร้างของกรมตำรวจในระบบรวมศูนย์อำนาจและระบบกระจายอำนาจ หรือการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างจากระบบตำรวจแห่งชาติเป็นระบบตำรวจท้องถิ่น
4. เพื่อศึกษาถึงบทบาทและหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจในการส่งเสริมปกครองท้องถิ่นในระบอบประชาธิปไตย
5. เพื่อศึกษาถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่เข้ามาเกี่ยวข้อง ที่ทำให้เกิดปัญหาและอุปสรรคต่อการปรับปรุงโครงสร้างของกรมตำรวจเพื่อการกระจายอำนาจ
6. เพื่อนำผลการศึกษาวิจัยที่ได้รับ เสนอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พิจารณาปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจให้เหมาะสมและเกิดประโยชน์ต่อสังคมมากขึ้น

สมมติฐานของการวิจัย

1. การที่กรมตำรวจจัดให้มีการปรับปรุงโครงสร้าง เนื่องจากการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจทั้งในด้านการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม ตลอดจนการบริการและตอบสนองความต้องการของประชาชนในระบอบประชาธิปไตยยังขาดประสิทธิภาพเท่าที่ควร

2. การที่เจ้าหน้าที่ตำรวจไม่สามารถปฏิบัติงานให้เกิดประสิทธิภาพในด้านการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม การบริการและการตอบสนองความต้องการของประชาชนนั้น เนื่องจากการรวมศูนย์อำนาจของกรมตำรวจ

3. การปรับปรุงโครงสร้างของกรมตำรวจเพื่อการกระจายอำนาจไปท้องถิ่นประสบปัญหาในปัจจุบัน เนื่องจากมีปัจจัยทางการเมืองเข้ามาแทรกแซง

ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตการศึกษาวิจัยมุ่งที่จะศึกษาบทบาทและการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจปัจจุบันว่ามีประสิทธิภาพในด้านการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมหรือบริการประชาชน หรือสนองความต้องการของท้องถิ่นตรงกับความต้องการที่แท้จริงและรวดเร็วทันต่อเหตุการณ์เพียงใด โดยจะทำการศึกษาวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงโครงสร้างของกรมตำรวจจากระบบรวมศูนย์อำนาจสู่ระบบการกระจายอำนาจ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2531 ในสมัย พล.อ.ชาติชาย ชุณหะวัณ เป็นนายกรัฐมนตรีจนถึงปัจจุบัน ทั้งนี้เพื่อที่จะหาทางปรับปรุงแก้ไขโครงสร้างของกรมตำรวจให้เหมาะสม เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในด้านการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมการรักษาความสงบเรียบร้อยของสังคม การบริการประชาชนและการเสริมสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจกับประชาชน รวมทั้งการควบคุมสอดส่องดูแลตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจโดยประชาชน

นิยามศัพท์

การรวมอำนาจ (centralization) หมายถึงการรวมอำนาจเข้าสู่ส่วนกลางเป็นวิธีการบริหารรูปแบบหนึ่ง ซึ่งรวมอำนาจการบังคับบัญชาสั่งการไว้ที่ส่วนกลางแห่งเดียวเท่านั้น

การแบ่งอำนาจ (deconcentration) หมายถึงการที่รัฐบาลในส่วนกลางแบ่งอำนาจการปกครองและบริหารบางส่วนให้แก่เจ้าหน้าที่ของตน ซึ่งได้รับการแต่งตั้งจากส่วนกลางให้ไปปฏิบัติหน้าที่ประจำที่ได้รับมอบหมายในส่วนภูมิภาค โดยถือเป็นตัวแทนของส่วนกลาง มีอำนาจในการวินิจฉัยสั่งการในบางส่วนโดยอัตโนมัติ

การกระจายอำนาจ (decentralization) หมายถึงการที่รัฐบาลในส่วนกลางยินยอมมอบอำนาจการปกครอง และการบริหารให้หน่วยการปกครองในระดับภูมิภาคและท้องถิ่น มีอำนาจที่จะพิจารณาตัดสินใจในเรื่องที่สำคัญ ๆ ได้ โดยเฉพาะในกิจการที่เกี่ยวข้องกับหน่วยนั้น ๆ โดยเฉพาะ

ตำรวจ คือ เจ้าพนักงานซึ่งกฎหมายให้อำนาจและหน้าที่ตรวจตราและรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน

ตำรวจแห่งชาติ คือ การดำเนินการในรูปของการรวมอำนาจเข้าสู่ศูนย์กลาง โดยมีตำรวจของรัฐบาลกลางแต่เพียงอย่างเดียว แต่มีอำนาจครอบคลุมไปทั่วประเทศ การบังคับบัญชา การกำหนดนโยบายและการบริหาร ขึ้นอยู่กับกรมตำรวจกระทรวงมหาดไทย ทั้งสิ้น

ตำรวจท้องถิ่น คือ ตำรวจที่ขึ้นอยู่กับหน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่น มีหน้าที่ในด้านการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม และการบริการประชาชน เฉพาะในท้องที่ใดท้องที่หนึ่ง เพื่อสนองความต้องการของท้องถิ่นนั้น ๆ ให้ตรงกับความต้องการที่แท้จริง และรวดเร็วทันต่อเหตุการณ์

การป้องกันอาชญากรรม คือ มาตรการก่อนเกิดการกระทำผิด ซึ่งเป็นมาตรการที่ดีกว่าการปล่อยให้อาชญากรรมเกิดขึ้นแล้วจึงแก้ไข เพื่อลดช่องโอกาสการประกอบอาชญากรรมของคนร้ายทุกประเภท ได้แก่ การตรวจตราท้องที่ การทะเบียนประวัติ และการควบคุมกลุ่มคนและสถานที่ที่อาจก่ออาชญากรรม

การปราบปรามอาชญากรรม คือ การปฏิบัติการณ์เพื่อจัดการกับผู้กระทำความผิดหรืออาชญากรรมภายหลังจากเกิดการกระทำความผิด ได้แก่ การสืบสวน

การจับกุม และการสอบสวน

การบริการ หมายถึง การปฏิบัติรับใช้ การให้ความสะดวกต่าง ๆ

วิธีวิจัยที่จะใช้ในการทำวิทยานิพนธ์เรื่องนี้

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นการศึกษาวิจัยในเชิงพรรณนา (descriptive research) เป็นการวิจัยเอกสาร (documentary research) ด้วยการค้นคว้าศึกษาจากตำรา และเอกสารทางวิชาการ เอกสารต่าง ๆ ของทางราชการ บทความจากวารสารต่าง ๆ ตลอดจนผลงานวิจัยทางวิชาการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับทั้งของไทยและต่างประเทศ ตลอดจนสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านรัฐศาสตร์ และการบริหารงานตำรวจเพื่อนำมาวิเคราะห์เพื่อทราบปัญหา และอุปสรรคในการปรับปรุงโครงสร้างของกรมตำรวจที่ผ่านมา ทั้งนี้เพื่อที่จะหาทางปรับปรุงโครงสร้างของกรมตำรวจให้เหมาะสม เกิดประสิทธิภาพในด้านการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม การรักษาความสงบเรียบร้อยของสังคม การบริหารประชาชน และการเสริมสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจกับประชาชนอย่างแท้จริง

ความจำกัดของการวิจัย

การศึกษาระดับปริญญาโทเป็นการเมืองที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงโครงสร้างของกรมตำรวจ เป็นการศึกษารูปแบบการปรับปรุงโครงสร้างของกรมตำรวจ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ทั้งในด้าน การป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม การบริการและการตอบสนองความต้องการของประชาชนในระบอบประชาธิปไตย โดยวิธีวิจัยเอกสารและการสัมภาษณ์ ผลการศึกษาจึงอาจมีข้อจำกัดในด้านของข้อเท็จจริงบางประการ เนื่องจากอาจมีเอกสารบางส่วนที่ผู้ศึกษาไม่สามารถค้นคว้า หรือนำมาอ้างอิงได้ ประกอบกับการสัมภาษณ์เป็นการสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้องบางคนโดยไม่ได้สัมภาษณ์อย่างกว้างขวาง ดังนั้น ความเห็นและทัศนคติของผู้ถูกสัมภาษณ์เหล่านี้ จึงไม่สะท้อนให้เห็นของผู้เกี่ยวข้องทั้งหมด นอกจากนี้มีเงื่อนไขของเวลาในการศึกษา มีห้วงระยะเวลาจำกัด ย่อมทำให้ไม่อาจรวมข้อมูลจากเอกสารและสัมภาษณ์บุคคลได้อย่างเพียงพอ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อทราบการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจในปัจจุบันว่ามีประสิทธิภาพบรรลุเป้าหมาย และวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้แค่ไหนเพียงใด
2. เพื่อทราบถึงผลกระทบ ปัญหาและอุปสรรคของระบบการรวมศูนย์อำนาจที่กรมตำรวจใช้อยู่ในปัจจุบัน เพื่อที่จะได้หาทางแก้ไขการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจให้เกิดประสิทธิภาพมากขึ้น
3. เพื่อทราบถึงโครงสร้างและการบริหารงานของกรมตำรวจในปัจจุบันมีผลกระทบหรือ เป็นปัญหาอุปสรรคต่อการกระจายอำนาจของกรมตำรวจไปสู่ภูมิภาคและท้องถิ่น
4. เพื่อทราบถึงรูปแบบหรือระบบที่เหมาะสมต่อการดำเนินการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมและการบริหารประชาชน
5. เพื่อทราบถึงวิธีการที่จะส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพิทักษ์ชีวิตและทรัพย์สินของตนเองและผู้อื่น
6. เพื่อให้การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจสามารถสนองตอบและสอดคล้องกับความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น
7. ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประชาชนกับตำรวจฟื้นฟูความเชื่อถือศรัทธา และเสริมสร้างทัศนคติต่อตำรวจในการแก้ปัญหาอาชญากรรม และการรักษาความสงบเรียบร้อยอย่างจริงจัง
8. ตำรวจท้องถิ่นสามารถช่วยเหลือแบ่งเบาภารกิจของตำรวจส่วนกลางในการบริการประชาชนในพื้นที่ชนบทห่างไกล
9. เพื่อนำผลการวิจัยมาใช้ประโยชน์ในการพิจารณาปรับปรุงโครงสร้างและการบริหารงานของกรมตำรวจให้เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของประชาชนและสังคมต่อไป